Тема 16

Проїзд перехресть

16.1. Перехрестя, де черговість проїзду визначається сигналами світлофора чи регулювальника, вважається регульованим. На такому перехресті знаки пріоритету не діють.

Коментар автора

Якщо на перехресті працює світлофор, **знаки пріоритету тимчасово не застосовуються**, а водії повинні керуватися виключно його сигналами. У цій ситуації поділ дороги на головну та другорядну не враховується. Тому першими перехрестя проїдуть синій і вантажний автомобілі, які рухаються на дозволений зелений сигнал світлофора.

Коментар автора

Водій рухається на **зелений сигнал світлофора**, який дозволяє проїзд перехрестя. Оскільки світлофор працює, вимоги знаків пріоритету не враховуються. За таких умов водій має продовжити рух без зупинки, дотримуючись сигналів світлофора та загальних вимог Правил дорожнього руху України.

У разі вимкнення світлофора або його роботи в режимі миготіння сигналу жовтого кольору та відсутності регулювальника перехрестя вважається нерегульованим і водії повинні керуватись правилами проїзду нерегульованих перехресть та установленими на перехресті відповідними дорожніми знаками.

Коментар автора

Якщо світлофор працює в режимі **жовтого миготливого сигналу**, він лише попереджає водіїв про нерегульоване перехрестя. У такій ситуації черговість проїзду визначається дорожніми знаками, а за їх відсутності — правилами проїзду рівнозначних перехресть відповідно до вимог ПДР України.

Коментар автора

Якщо світлофор не працює, водій повинен керуватися вимогами **дорожнього знака 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено»**. У цьому випадку необхідно обов'язково зупинитися перед стоп-лінією (розмітка 1.12), а за її відсутності — перед краєм перехрещуваної проїзної частини. Продовжити рух дозволяється лише після того, як водій переконається у відсутності транспортних засобів, яким необхідно надати перевагу в русі.

16.2. На регульованих і нерегульованих перехрестях водій, повертаючи праворуч або ліворуч, повинен дати дорогу пішоходам, які переходять проїзну частину, на яку він повертає, а також велосипедистам, які рухаються прямо в попутному напрямку.

Коментар автора

Під час виконання повороту водій зобов'язаний **дати дорогу пішоходам**, які переходять проїзну частину, на яку він повертає. Ця вимога Правил дорожнього руху діє незалежно від напрямку повороту та є обов'язковою для всіх водіїв.

Коментар автора

Перед поворотом праворуч водій повинен **надати перевагу велосипедисту**, який рухається у попутному напрямку прямо. Лише після того, як велосипедист безпечно проїде, дозволяється завершити маневр. Така вимога спрямована на запобігання конфліктним ситуаціям і забезпечення безпеки всіх учасників дорожнього руху.

16.3. У разі необхідності надання переваги в русі транспортним засобам, які рухаються по перехрещуваній дорозі, водій повинен зупинити транспортний засіб перед **дорожньою розміткою**

1.12 стоп-лінією

чи

1.13

світлофором так, щоб бачити його сигнали, а якщо вони відсутні — перед краєм перехрещуваної проїзної частини, не створюючи перешкод для руху пішоходів.

Коментар автора

Водій жовтого автомобіля діє відповідно до **Правил дорожнього руху України**, оскільки зупинив транспортний засіб на заборонний сигнал світлофора **перед стоп-лінією (розмітка 1.12)**. Саме це місце є обов'язковим для зупинки за наявності відповідної дорожньої розмітки.

Коментар автора

На **нерегульованому перехресті** водій жовтого автомобіля правильно виконав вимоги ПДР, зупинившись перед краєм перехрещуваної проїзної частини. Після зупинки він повинен надати перевагу чорному автомобілю, який має право на першочерговий проїзд.

Коментар автора

Водій червоного автомобіля рухається **другорядною дорогою**, тому зобов'язаний зупинитися перед **розміткою 1.13** та надати перевагу синьому автомобілю, який рухається головною дорогою. Продовжувати рух дозволяється лише після того, як це не створить перешкод транспортним засобам, що користуються перевагою.

16.4. Забороняється виїжджати на будь-яке перехрестя, у тому числі при сигналі світлофора, що дозволяє рух, якщо утворився затор, який змусить водія зупинитися на перехресті, що створить перешкоду для руху інших транспортних засобів і пішоходів.

Коментар автора

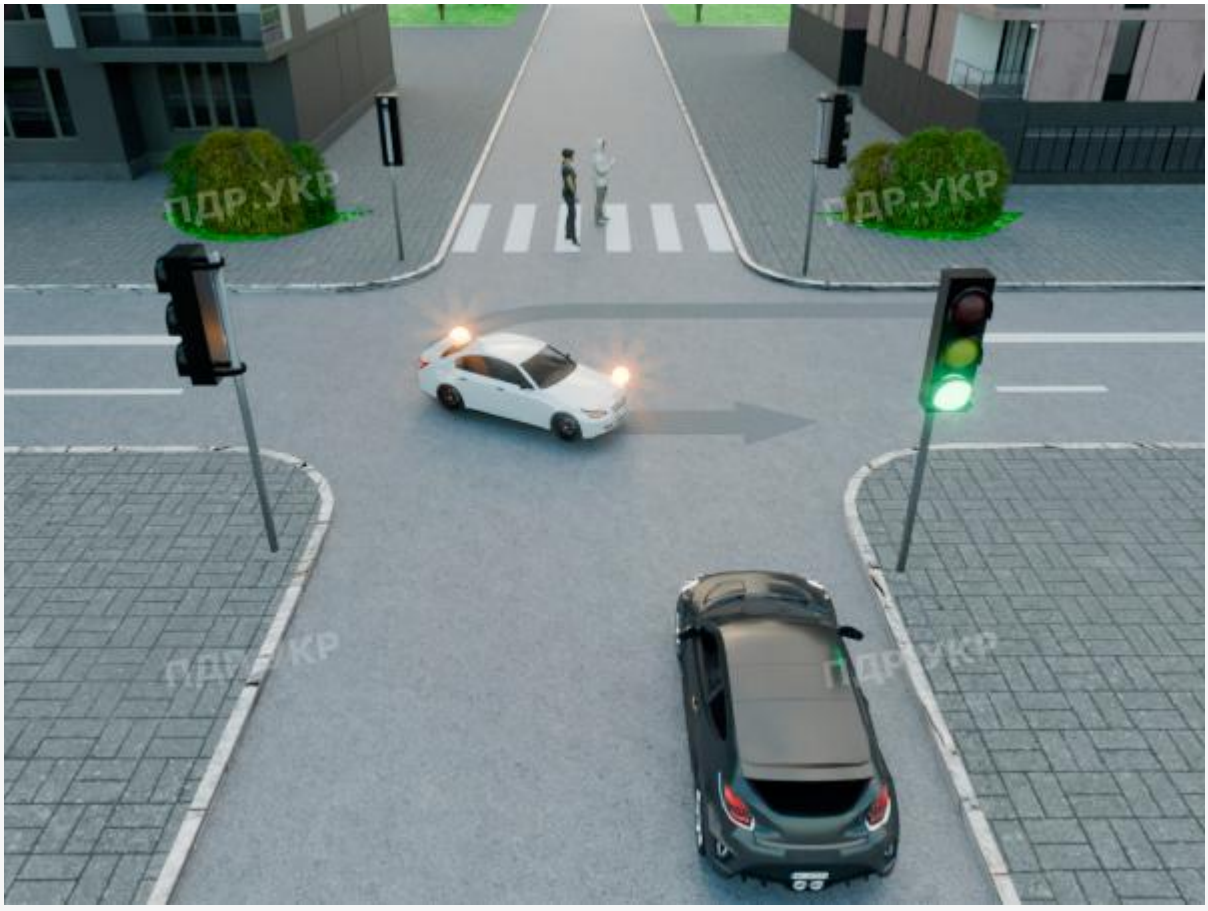

Якщо **за перехрестям утворився затор**, водієві забороняється виїжджати на перехрестя, навіть якщо сигнал світлофора дозволяє рух. У цій ситуації водій білого автомобіля повинен залишатися перед перехрестям, оскільки зупинка на ньому створить перешкоду для транспортних засобів, що рухаються перехрещуваною дорогою. Це відповідає вимогам Правил дорожнього руху України.

Регульовані перехрестя

16.5. У разі подання сигналу регулювальником або ввімкнення сигналу світлофора, що дозволяє рух, водій зобов'язаний дати дорогу транспортним засобам, що завершують рух через перехрестя, а також пішоходам, які закінчують перехід.

Коментар автора

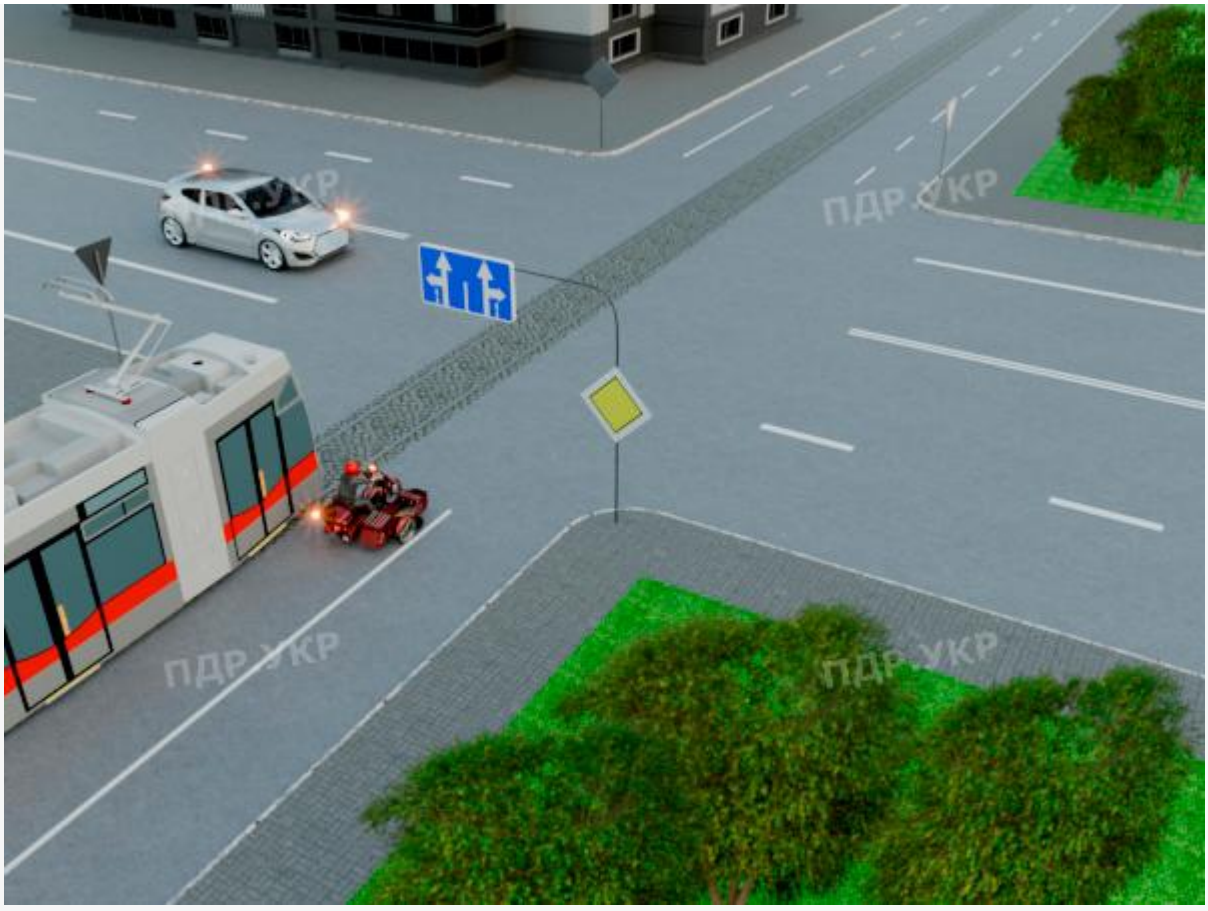

Навіть після ввімкнення **зеленого сигналу світлофора** водій не має права одразу розпочинати рух. Водій чорного автомобіля повинен дати можливість білому автомобілю завершити розворот, а також пропустити пішоходів, які ще закінчують перехід проїзної частини. Лише після цього можна безпечно продовжити рух відповідно до вимог ПДР України.

16.6. Повертаючи ліворуч або розвертаючись при зеленому сигналі основного світлофора, водій нерейкового транспортного засобу зобов'язаний дати дорогу трамваю попутного напрямку, а також транспортним засобам, що рухаються в зустрічному напрямку прямо або повертають праворуч.

Цим правилом повинні керуватися між собою і водії трамваїв.

Коментар автора

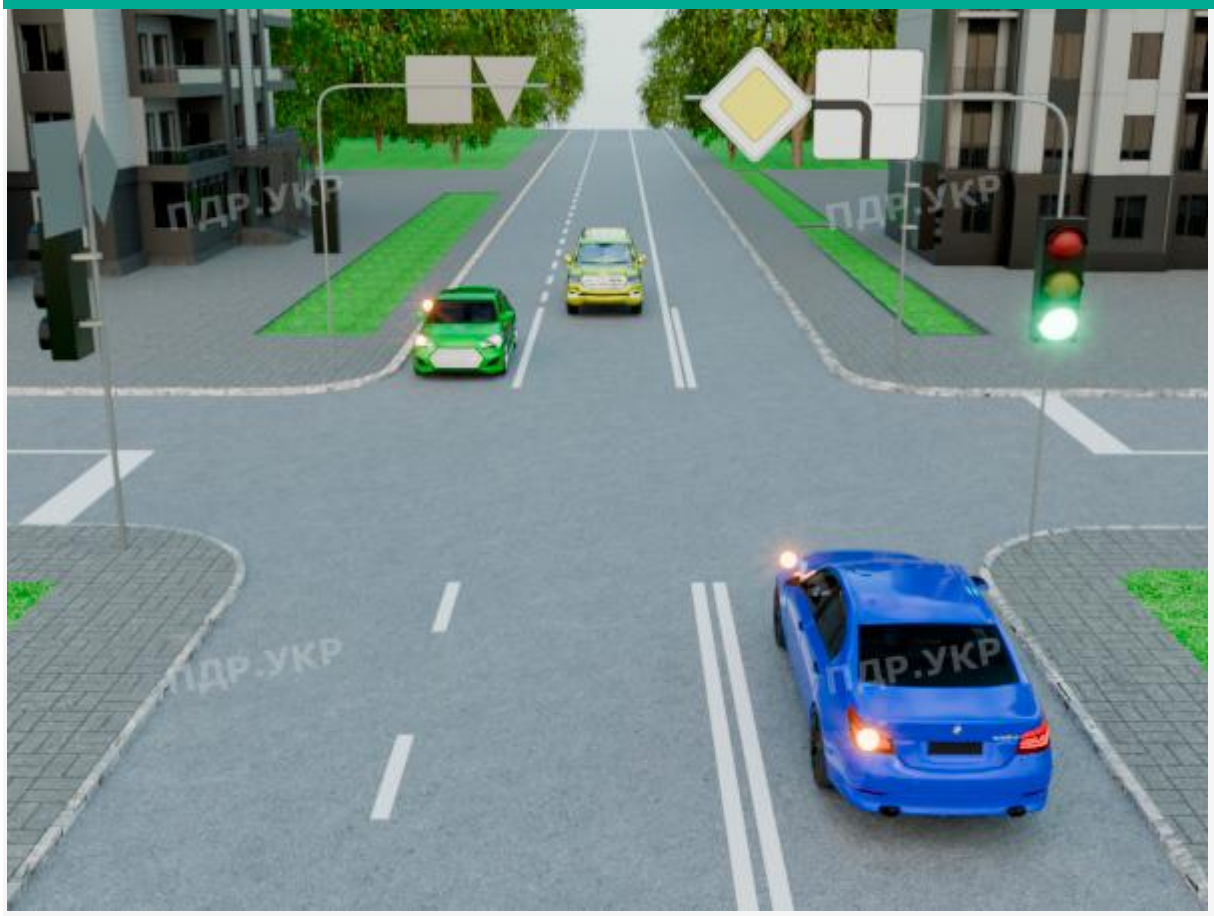
Під час **повороту ліворуч** водій мотоцикла зобов'язаний надати перевагу трамваю, який рухається у попутному напрямку. Лише після того, як трамвай проїде перехрестя, дозволяється безпечно завершити маневр відповідно до вимог ПДР України.

Коментар автора

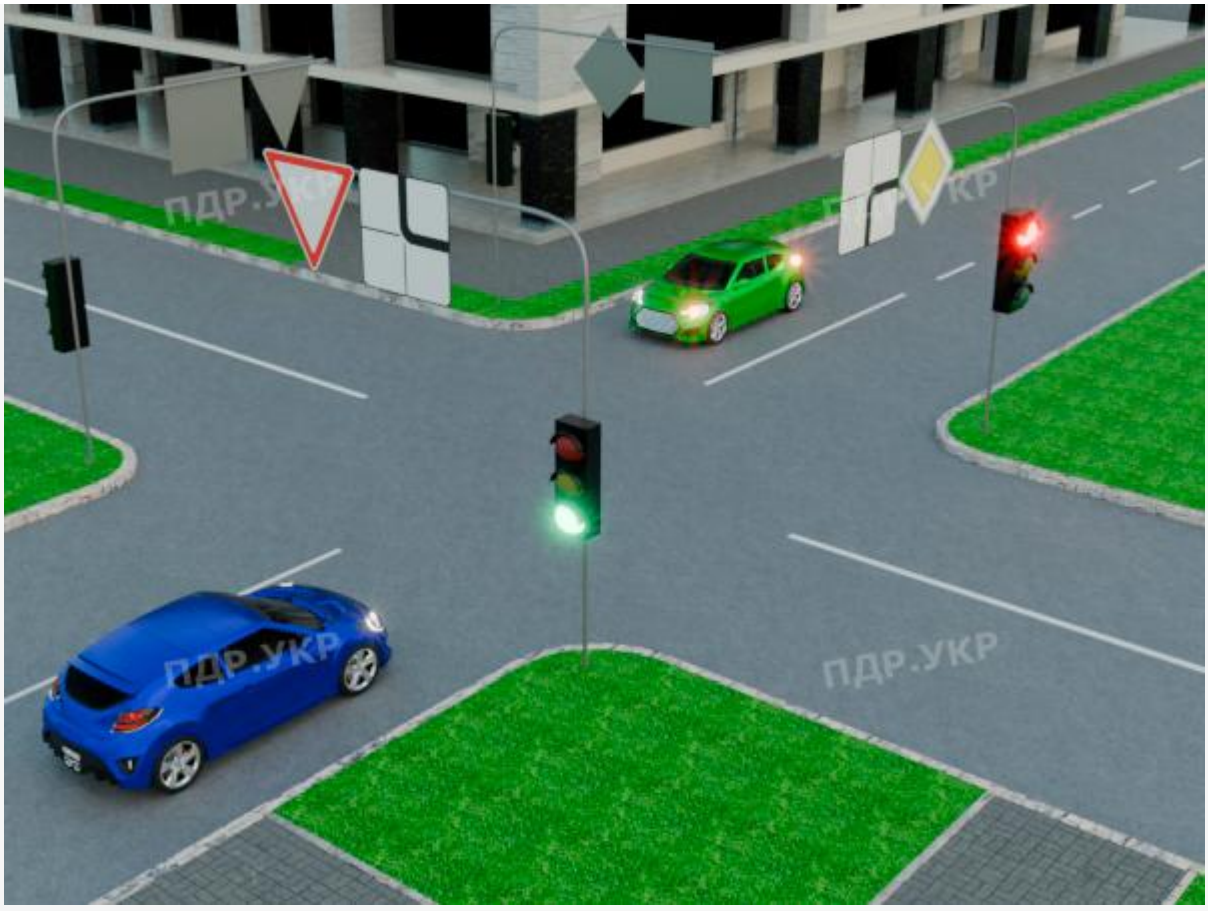
Водій синього автомобіля, який виконує **поворот ліворуч**, повинен надати перевагу транспортним засобам, що рухаються назустріч прямо або повертають праворуч. Лише після їх проїзду він може безпечно виконати поворот.

Коментар автора

На **регульованому перехресті** водії керуються сигналами світлофора, тому знаки пріоритету тимчасово не застосовуються. Виконуючи поворот ліворуч, водій синього автомобіля зобов'язаний надати перевагу транспортним засобам, які рухаються зустрічним напрямком.

Коментар автора

На цьому **регульованому перехресті** водії повинні керуватися виключно сигналами світлофора, оскільки знаки пріоритету не діють. Водій зеленого автомобіля, виконуючи поворот ліворуч, зобов'язаний надати перевагу синьому автомобілю, який рухається назустріч прямо.

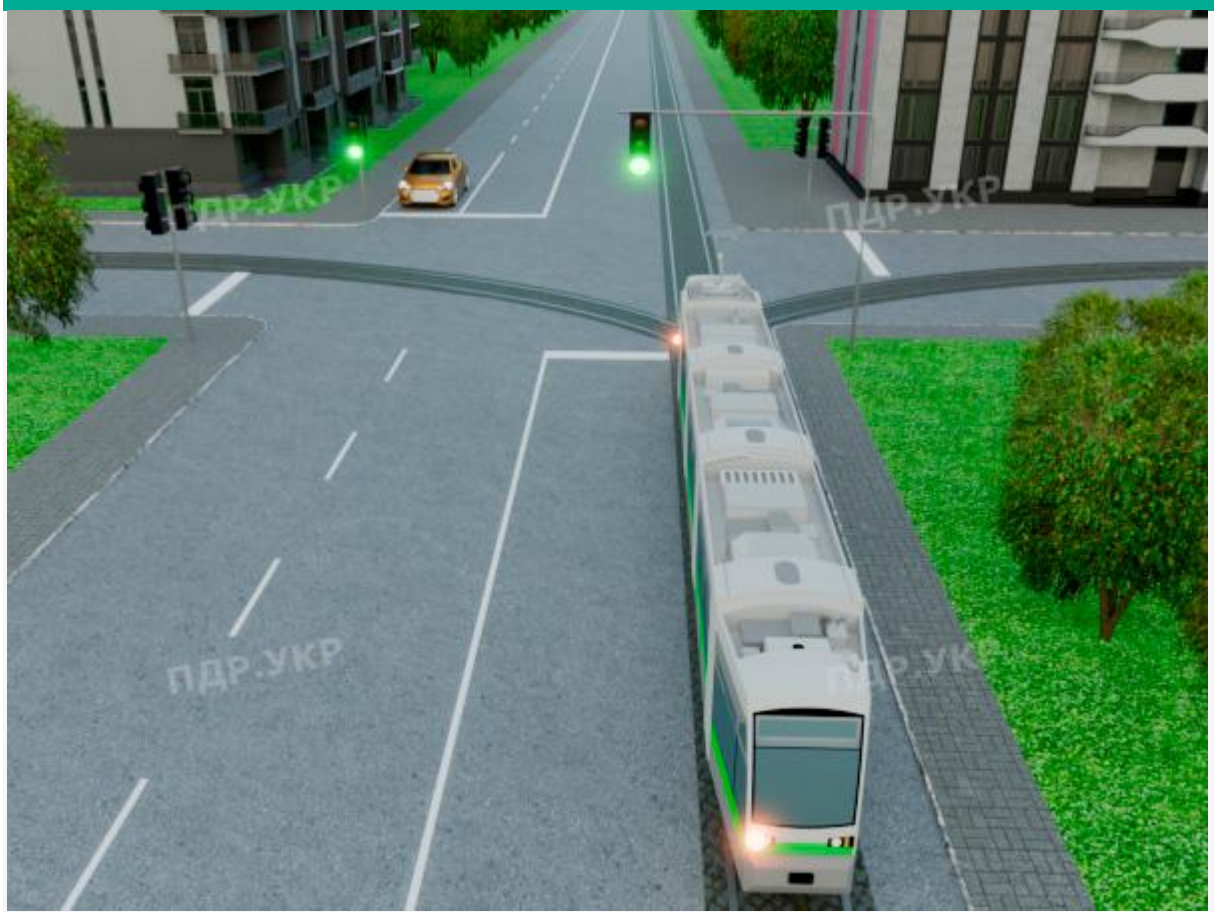
16.7. Якщо сигнал регулювальника або зелений сигнал світлофора дозволяють одночасно рух трамвая і нерейкових транспортних засобів, трамваю надається перевага незалежно від напрямку його руху.

Коментар автора

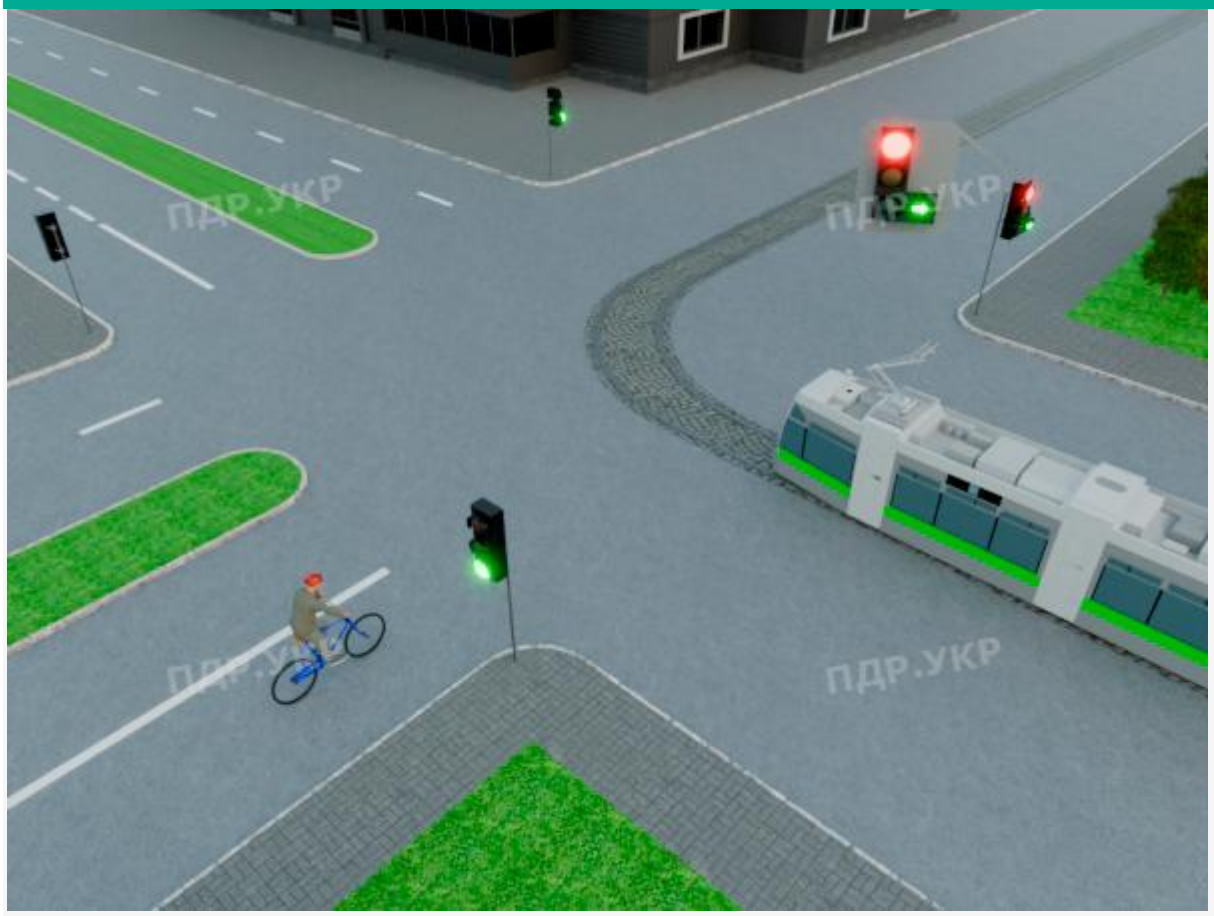
Під час **повороту праворуч** водій автомобіля зобов'язаний надати перевагу трамваю, який рухається в попутному напрямку. Лише після його проїзду дозволяється безпечно завершити маневр відповідно до вимог Правил дорожнього руху України.

Коментар автора

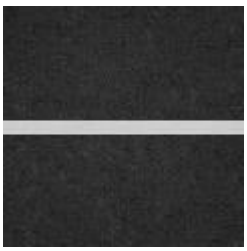
Якщо автомобіль і трамвай рухаються назустріч один одному на **зелений сигнал світлофора**, перевагу має трамвай, навіть якщо він виконує поворот ліворуч. Водій автомобіля повинен дати йому дорогу та лише після цього продовжити рух.

Коментар автора

Якщо трамвай рухається на **сигнал додаткової секції світлофора**, він не користується перевагою. Відповідно до пунктів **8.7.3 «е»** та **16.9 ПДР України**, водій трамвая повинен надати перевагу велосипедисту, після чого може продовжити рух через перехрестя.

16.8. Водій, який виїхав на перехрещення проїзних частин згідно із сигналом світлофора, що дозволяє рух, повинен виїхати у наміченому напрямку незалежно від сигналів світлофора на виїзді. Проте, якщо на перехрестях перед світлофорами на шляху руху водія є **дорожня розмітка**

1.12 стоп-лінія

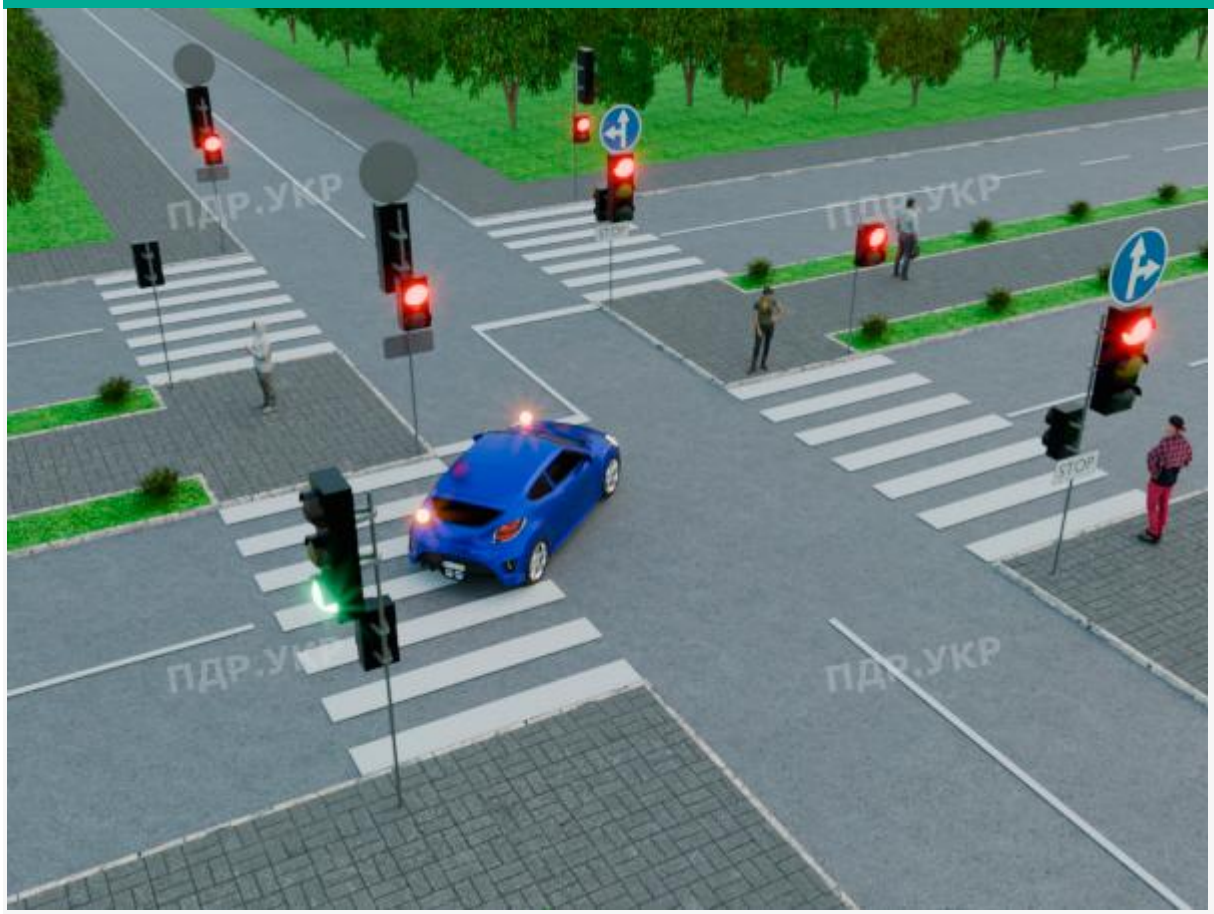
або **дорожній знак**

5.69

він повинен керуватися сигналами кожного світлофора.

Коментар автора

Якщо на виїзді з перехрестя світлофор подає **червоний сигнал**, а перед ним нанесена **стоп-лінія (розмітка 1.2)** та встановлено **дорожній знак 5.69 «Стоп-лінія»**, водій зобов'язаний зупинитися саме перед стоп-лінією. Продовжувати рух дозволяється лише після ввімкнення **зеленого сигналу світлофора**, дотримуючись вимог Правил дорожнього руху України.

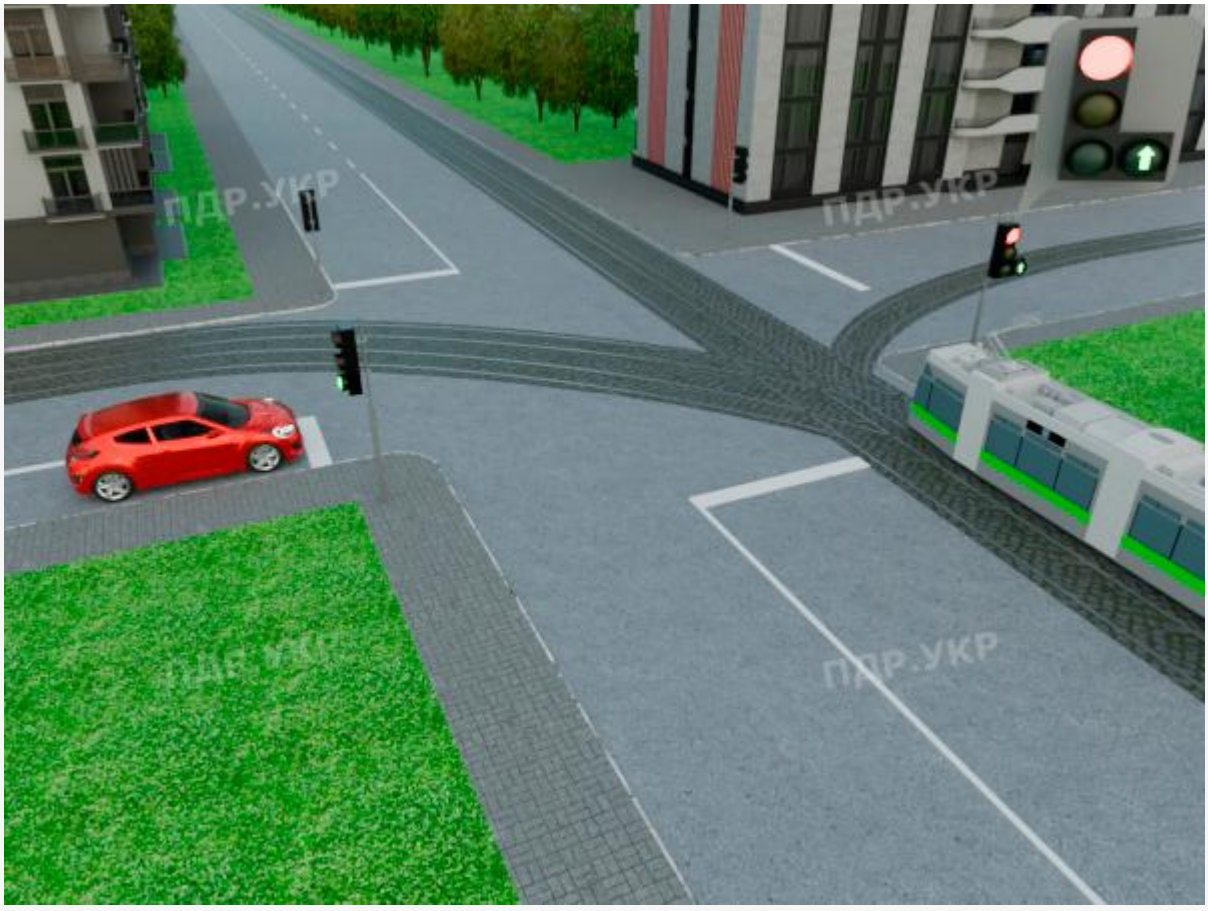
16.9. Під час руху в напрямку стрілки, ввімкнутої в додатковій секції одночасно з жовтим або червоним сигналом світлофора, водій має дати дорогу транспортним засобам, що рухаються з інших напрямків.

Коментар автора

Якщо водій рухається на **зелений сигнал у вигляді стрілки в додатковій секції світлофора**, він не має безумовної переваги. У цій ситуації **чорний автомобіль** зобов'язаний дати дорогу **білому автомобілю**, який рухається в інших дозволених напрямках на основний зелений сигнал світлофора.

Коментар автора

Перевага трамвая діє лише за рівних умов руху. Якщо трамвай виконує проїзд на **зелений сигнал у вигляді стрілки в додатковій секції світлофора**, він повинен поступитися дорогою транспортним засобам, які рухаються на основний зелений сигнал. Тому в цій ситуації трамвай зобов'язаний дати дорогу **червоному автомобілю**.

Під час руху в напрямку стрілки зеленого кольору на таблиці, встановленій на рівні червоного сигналу світлофора із вертикальним розташуванням сигналів, водій повинен зайняти крайню праву (ліву) смугу руху та дати дорогу транспортним засобам і пішоходам, що рухаються з інших напрямків.

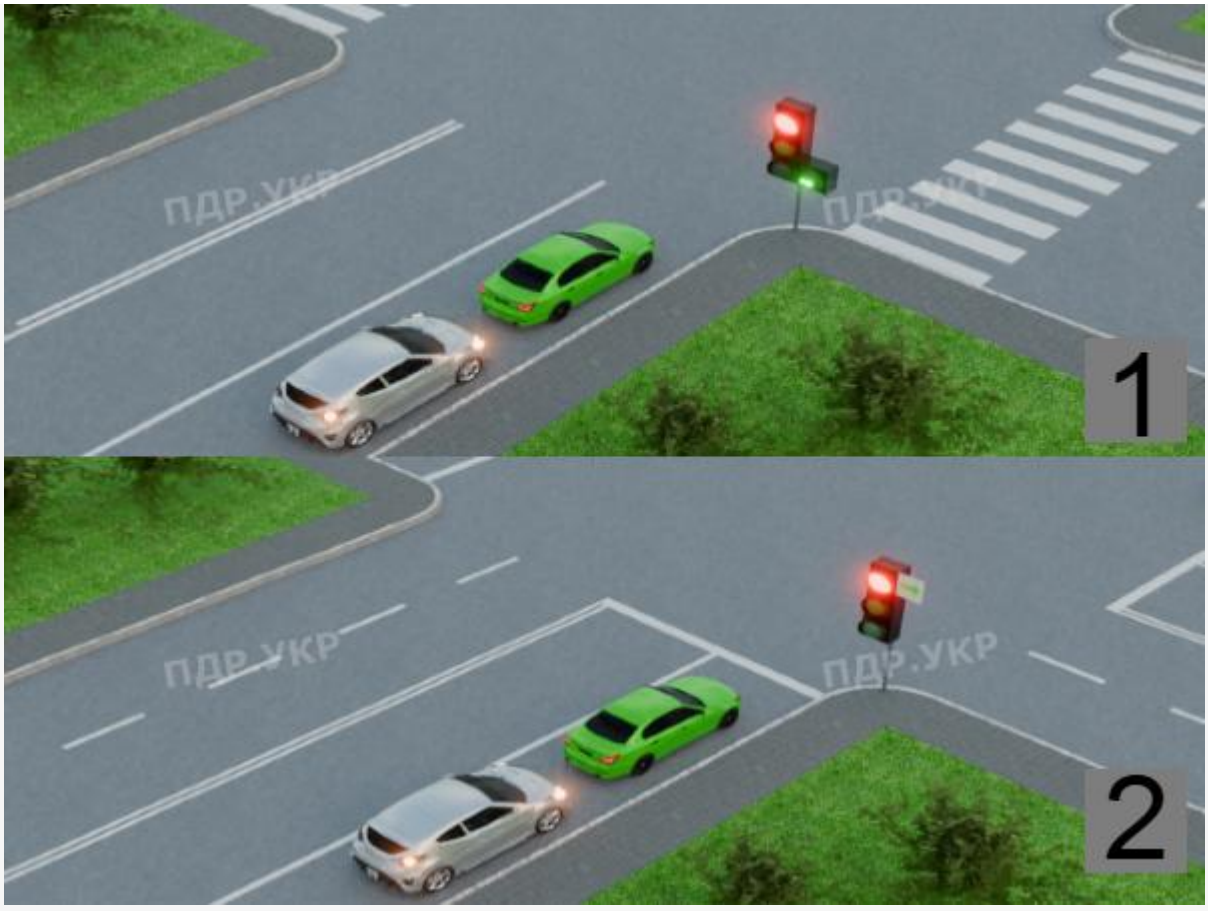
Коментар автора

Зелена стрілка на білій табличці, встановлена на рівні червоного сигналу світлофора, дозволяє виконати **поворот праворуч на червоне світло**. Однак такий маневр можливий лише за умови, що водій попередньо надасть дорогу всім учасникам дорожнього руху, які мають перевагу. У цій ситуації необхідно пропустити **зелений автомобіль** та **пішохода**, після чого можна безпечно продовжити рух.

16.10. На перехресті, де рух регулюється світлофором з додатковою секцією, водій, який перебуває на смузі, з якої робиться поворот, повинен продовжувати рух у напрямку, що вказує стрілка, ввімкнута в додатковій секції, якщо його зупинка на заборонний сигнал світлофора створить перешкоди транспортним засобам, що рухаються за ним по тій само смузі.

Коментар автора

У **ситуації 1** водій зеленого автомобіля повинен увімкнути **правий покажчик повороту** та виконати поворот праворуч відповідно до вимог дорожнього знака або розмітки. Водночас у **ситуації 2** зелена стрілка на білій табличці, розташована на рівні червоного сигналу світлофора, лише **дозволяє** поворот праворуч, але не зобов'язує його виконувати. Тому водій має право залишатися на місці та чекати дозволяючого сигналу світлофора, навіть якщо позаду знаходяться транспортні засоби, які планують повернути праворуч.

Нерегульовані перехрестя

16.11. На перехресті нерівнозначних доріг водій транспортного засобу, що рухається по другорядній дорозі, повинен дати дорогу транспортним засобам, які наближаються до даного перехрещення проїзних частин по головній дорозі, незалежно від напрямку їх подальшого руху.

Коментар автора

У цій ситуації **червоний автомобіль** рухається **головною дорогою**, що підтверджується дорожнім знаком **2.3 «Головна дорога»**. Саме тому він має перевагу перед транспортними засобами, які наближаються другорядною дорогою, і проїде перехрестя першим.

Коментар автора

Згідно з визначенням терміна **«Головна дорога»** (пункт 1.10 ПДР України), **дорога з покриттям** має перевагу перед дорогою **без покриття**. Тому водій автомобіля, який рухається дорогою з твердим покриттям, користується переважним правом проїзду перехрестя.

Коментар автора

Якщо на **другорядній дорозі** безпосередньо перед перехрестям з'являється ділянка з твердим покриттям, це **не змінює її статусу** та не робить її рівнозначною головній дорозі. У цій ситуації водій **червоного автомобіля** повинен надати дорогу **жовтому** та **синьому автомобілям**, які рухаються головною дорогою.

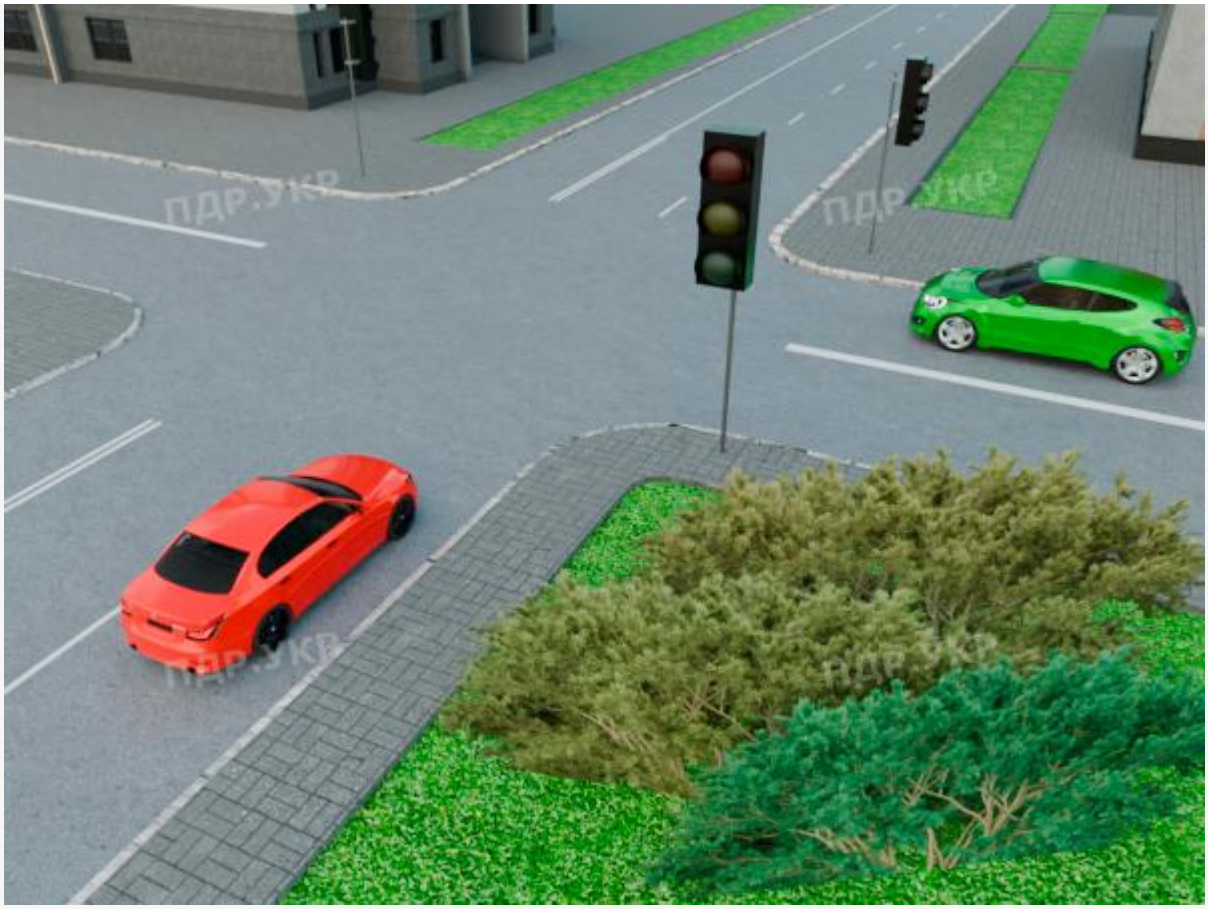
16.12. На перехресті рівнозначних доріг водій нерейкового транспортного засобу зобов'язаний дати дорогу транспортним засобам, що наближаються праворуч, крім перехресть, де організовано круговий рух.

Коментар автора

Оскільки на перехресті **відсутні знаки пріоритету**, дороги вважаються **рівнозначними**. У такій ситуації водії повинні керуватися **правилом правої руки** та надати дорогу транспортному засобу, який наближається праворуч. Тут **червоний автомобіль** знаходиться праворуч від жовтого, тому **жовтий автомобіль** повинен його пропустити і проїде перехрестя другим.

Коментар автора

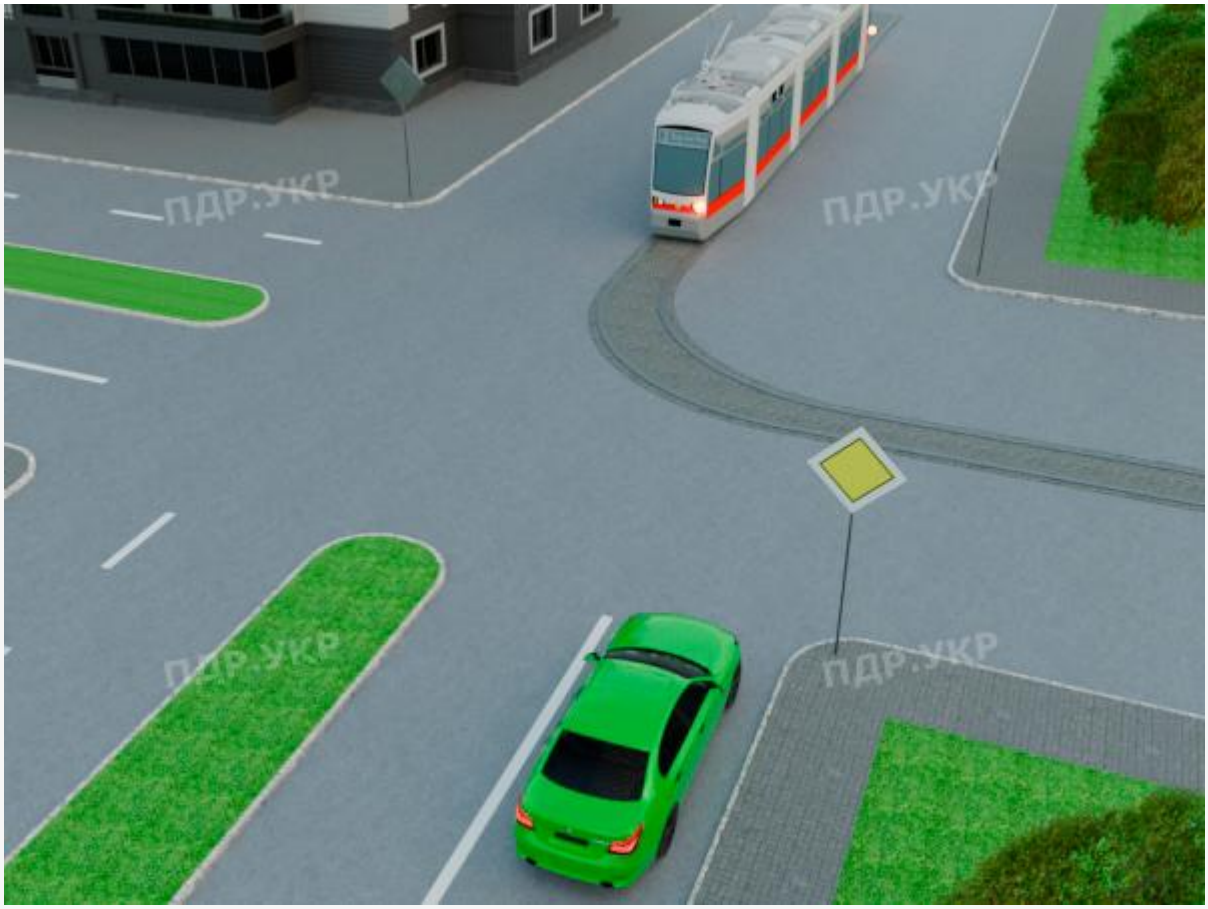

Якщо **світлофор не працює**, а **знаки пріоритету відсутні**, перехрестя також вважається **рівнозначним**. У цьому випадку першим проїде **зелений автомобіль**, оскільки праворуч від нього немає транспортних засобів. Після цього рух продовжить **червоний автомобіль**, адже саме до нього зелений автомобіль наближався з правого боку.

Цим правилом повинні керуватися між собою і водії трамваїв.

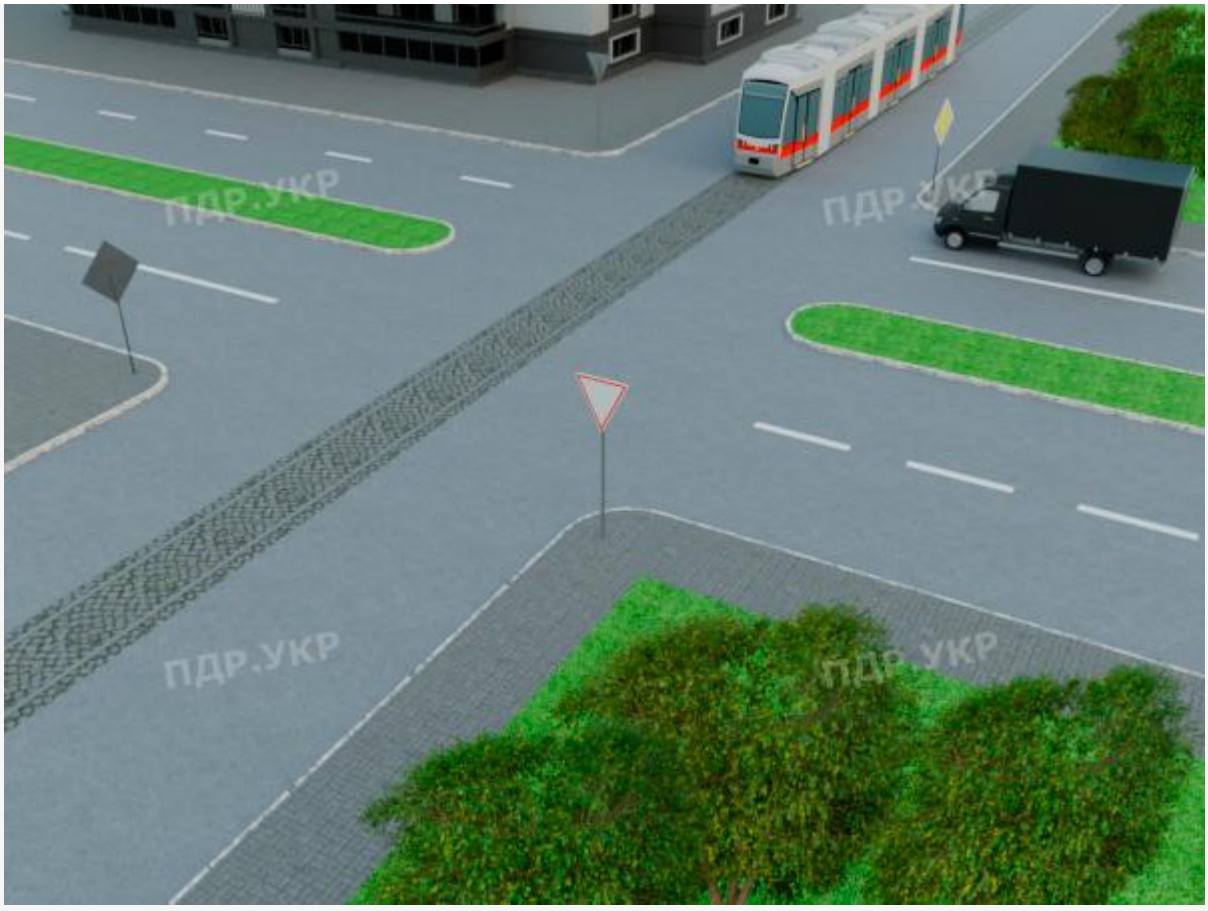
На будь-якому нерегульованому перехресті трамвай, незалежно від напрямку його подальшого руху, має перевагу перед нерейковими транспортними засобами, що наближаються до нього по рівнозначній дорозі, крім перехресть, де організовано круговий рух.

Коментар автора

Якщо **зелений автомобіль** і **трамвай** рухаються **головною дорогою**, між ними діють правила проїзду рівнозначних транспортних засобів. У такій ситуації **трамвай має перевагу** перед нерейковими транспортними засобами, тому саме він проїде перехрестя першим.

Коментар автора

У цьому випадку **трамвай** рухається **другорядною дорогою**, позначеною дорожнім знаком **2.1 «Дати дорогу»**, тому він не має переваги. Першим перехрестя проїде **вантажний автомобіль**, який рухається **головною дорогою**, позначеною дорожнім знаком **2.3 «Головна дорога»**. Перевага трамвая діє лише тоді, коли транспортні засоби перебувають у рівнозначних умовах.

Перевага в русі на нерегульованих перехрестях, де організовано круговий рух і які позначені дорожнім знаком 4.10, надається транспортним засобам, які вже рухаються по колу.

Коментар автора

У цій ситуації **червоний автомобіль** вже рухається **по кільцю**, тому користується перевагою перед транспортними засобами, які лише в'їжджають на перехрестя з круговим рухом. Саме тому він проїде першим, а інші водії повинні надати йому дорогу відповідно до вимог Правил дорожнього руху України.

16.13. Перед поворотом ліворуч і розворотом водій нерейкового транспортного засобу зобов'язаний дати дорогу трамваю попутного напрямку, а також транспортним засобам, що рухаються по рівнозначній дорозі в зустрічному напрямку прямо чи праворуч.

Коментар автора

На **рівнозначній дорозі** водій, який виконує **поворот ліворуч**, зобов'язаний надати дорогу транспортним засобам, що рухаються прямо або праворуч. Тому **чорний автомобіль** перед маневром повинен пропустити **жовтий автомобіль**.

Коментар автора

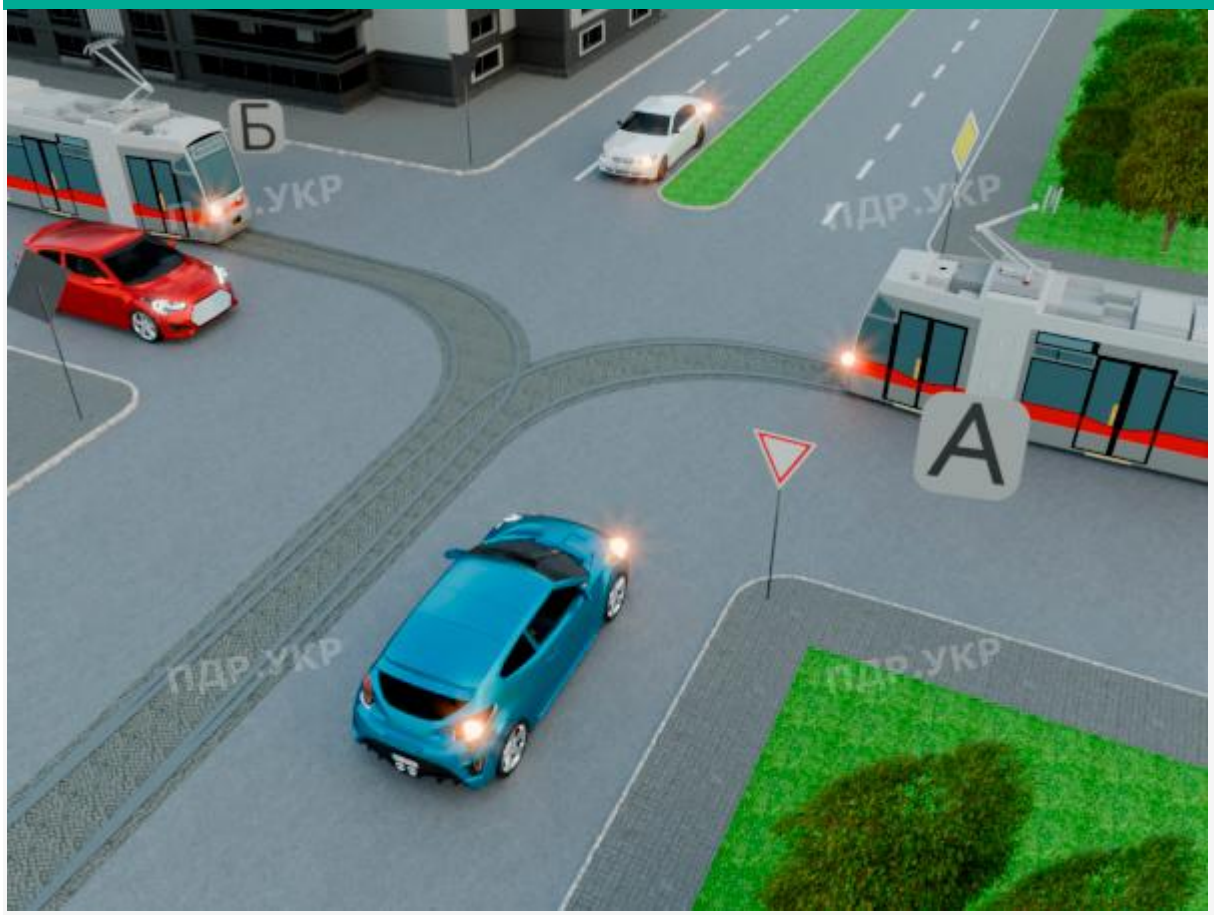

Водії **синього** та **білого автомобілів** рухаються **головною дорогою** і перебувають у рівнозначних умовах. У такому випадку перевагу має транспортний засіб, який рухається **прямо**, тому першим проїде **білий автомобіль**, а другим — **синій автомобіль**, який виконує поворот ліворуч.

Наступними проїжджають **червоний** та **чорний автомобілі**. Перед поворотом ліворуч водій **чорного автомобіля** зобов'язаний надати дорогу **червоному автомобілю**, який виконує поворот праворуч. Таким чином дотримуються загальні правила пріоритету на перехресті.

Цим правилом повинні керуватися між собою і водії трамваїв.

Коментар автора

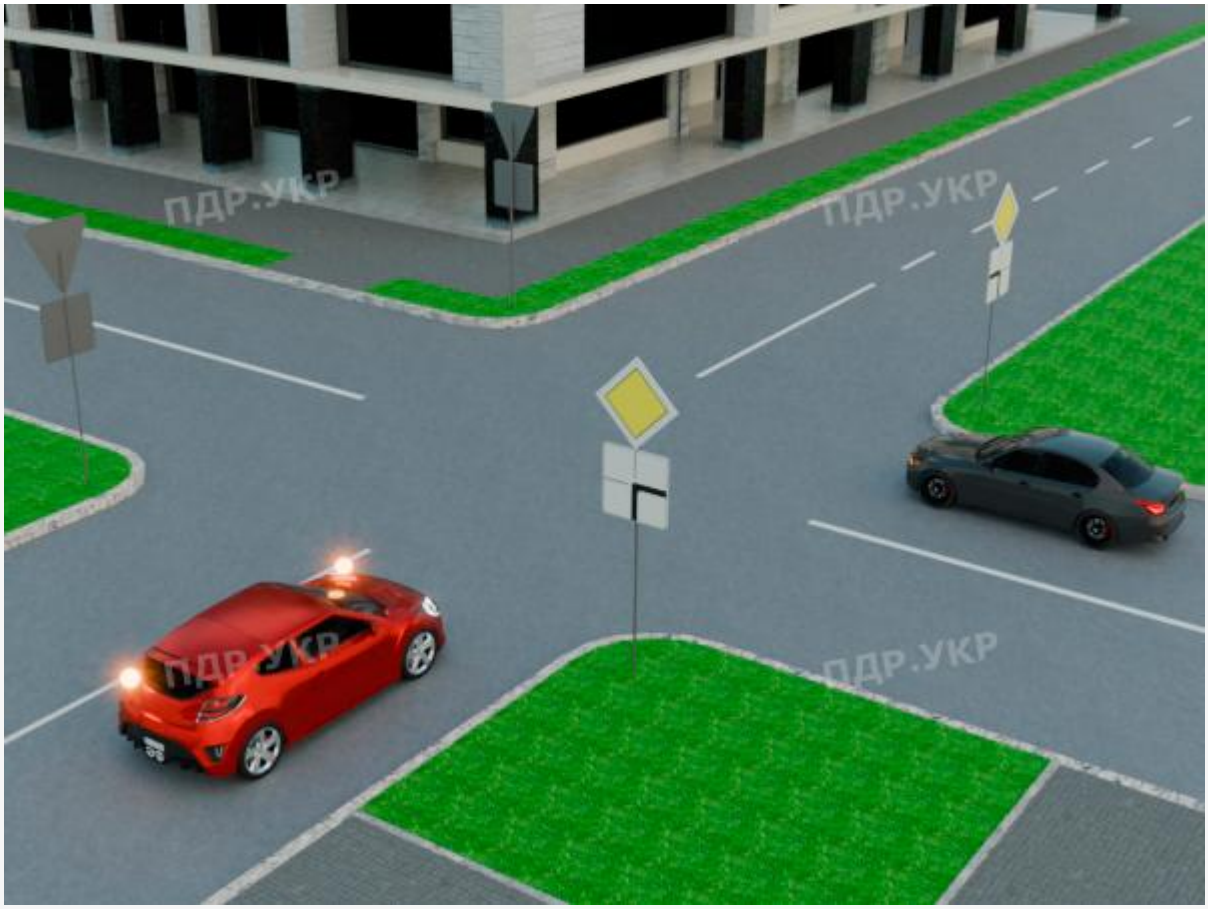

Водії **трамваїв А і Б** рухаються **головною дорогою** та мають перевагу перед автомобілем, тому проїжджають перехрестя першими. Хоча **червоний автомобіль** також перебуває на головній дорозі, у взаємодії з трамваями діє правило, за яким **трамвай має перевагу** у рівнозначних умовах.

Водій **трамвая А**, який виконує **поворот ліворуч**, зобов'язаний надати дорогу **трамваю Б**, що рухається у зустрічному напрямку та виконує **поворот праворуч**, відповідно до правил пріоритету на перехресті.

16.14. Якщо головна дорога на перехресті змінює напрямок, водії транспортних засобів, які рухаються по ній, повинні керуватися між собою правилами проїзду перехресть рівнозначних доріг.

Коментар автора

Чорний і червоний автомобілі рухаються **головною дорогою**. У рівнозначних умовах водії зобов'язані керуватися **правилом правої руки** та надавати дорогу транспортному засобу, що наближається праворуч. У цій ситуації першим проїде перехрестя **чорний автомобіль**.

Цим правилом повинні керуватися між собою і водії, які рухаються по другорядних дорогах.

Коментар автора

Табличка **7.8** вказує напрямок **головної дороги**. У цій ситуації по головній дорозі рухаються **червоний** і **жовтий автомобілі**, тому вони мають перевагу перед транспортними засобами, що знаходяться на другорядній дорозі (**зелений** і **синій автомобілі**).

Між транспортними засобами на головній дорозі застосовується **правило правої руки**. Аналогічно, між автомобілями на другорядній дорозі також діє це правило. У результаті водій **синього автомобіля** повинен надати дорогу **зеленому автомобілю**, оскільки той наближається з правого боку.

16.15. Якщо неможливо визначити наявність покриття на дорозі (темна пора доби, грязь, сніг тощо), а знаки пріоритету відсутні, водій повинен вважати, що перебуває на другорядній дорозі.

Пояснення від автора

Розділ 16. Проїзд перехресть — пояснення ПДР України

Розділ 16 ПДР України визначає правила проїзду регульованих і нерегульованих перехресть. Саме тут встановлюється, хто має перевагу в русі, коли необхідно дати дорогу та як безпечно виконувати поворот або розворот.

На регульованих перехрестях водії керуються сигналами світлофора або регулювальника. Якщо світлофор не працює або блимає жовтим сигналом, перехрестя вважається нерегульованим і застосовуються правила пріоритету та дорожні знаки.

Під час повороту водій зобов'язаний пропустити пішоходів і велосипедистів, а також не виїжджати на перехрестя, якщо попереду утворився затор і автомобіль не зможе його залишити без зупинки.

На нерегульованих перехрестях важливо правильно визначити головну та другорядну дорогу, а на рівнозначних дорогах — дотримуватися правила «перешкоди праворуч» та інших вимог ПДР.

🚙 Приклади ситуацій на дорозі

Ситуація 1: Водій повертає праворуч на зелене світло. Перед завершенням маневру він повинен пропустити пішоходів, які переходять дорогу.
Ситуація 2: Автомобіль під'їхав до нерегульованого перехрестя рівнозначних доріг. Перевагу має транспортний засіб, що наближається праворуч.
Ситуація 3: Попереду на перехресті утворився затор. Навіть при зеленому сигналі світлофора водій повинен зачекати, поки зможе повністю проїхати перехрестя.

❓ Часті питання (FAQ)

Хто має перевагу на нерегульованому перехресті?

Чи потрібно пропускати пішоходів під час повороту?

Чи можна виїжджати на перехрестя, якщо попереду затор?

Що робити, якщо світлофор не працює?